

عنوان مقاله:

اثر روش های کاشت بر رشد، عملکرد و اجزای گندم (*Triticum aestivum* L.) در شرایط خاک شور و کشت دیم

محل انتشار:

مجله تولید گیاهان زراعی، دوره 16، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

محمد حسین قربانی - عضو هیات علمی دانشگاه

جمشید ایری - دانشجوی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

سراله گالشی - دانشکده تولید گیاهی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

خلاصه مقاله:

سالانه بخش وسیعی از اراضی قابل کشت کشور به کشت گندم اختصاص می یابد و بخش قابل توجهی از این اراضی شور می باشند و یا به دلیل آبیاری با آب های دارای املاح در معرض شوری قرار دارند. از طرفی، کشت گندم در بیشتر این اراضی به صورت دیم انجام می-شود. در استان گلستان حدود ۵۰۰ هزار هکتار از اراضی زراعی تحت تاثیر تنش شوری واقع شده اند و محدودیت بارش باران در این منطقه، بروز تنش خشکی در کاشت این محصولات را اجتناب ناپذیر می نماید. در این شرایط، وقوع دو تنش مهم شوری و خشکی بر رشد و عملکرد این گیاهان تاثیر گذار بوده و سبب کاهش رشد و عملکرد می شوند. از این رو، هدف از انجام این پژوهش بررسی اثر روش کاشت بر رشد و عملکرد گندم در شرایط خاک شور و کشت دیم بود. این پژوهش در مزرعه ای واقع در روستای مرادبردی در سیمین شهر از توابع شهر گمیشان در استان گلستان در سال زراعی ۹۹-۱۳۹۸ با متوسط بارندگی سالانه و فصل رشد در منطقه به ترتیب ۴۰۲ و ۳۶۲ میلی متر انجام شد. برای اجرای آزمایش از طرح پایه بلوک های کامل تصادفی با ۵ تیمار روش کاشت و در ۳ تکرار استفاده شد. طول هر کرت ۶ متر و در هر کرت ۷ خط کشت شد. کشت به صورت دستی در تاریخ ۲۵ آبان صورت پذیرفت. مقدار بذر ۱۸۰ کیلوگرم در هکتار و وزن هزار دانه ۴۴ گرم و رقم گندم کشت شده قابوس بود. صفات اندازه گیری شده شامل مقدار سطح برگ، ارتفاع بوته، تعداد سنبله در بوته، طول سنبله تعداد دانه در سنبله، وزن هزار دانه، مقدار کاه و کلش، مجموع ماده خشک، عملکرد دانه و شاخص برداشت بودند. تجزیه آماری داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SAS (version ۹.۴) صورت گرفت و مقایسه میانگین ها با آزمون LSD در سطح احتمال ۵ درصد انجام شد. نتایج بدست آمده از این تحقیق نشان داد روش های کاشت در گندم در شرایط کشت دیم و خاک شور (حدود ۱۲ دسی ریمنس بر متر) و بارندگی حدود ۳۱۵ میلی متر در طول فصل رشد و نمو گندم می تواند بر صفات مهمی مانند شاخص سطح برگ، ارتفاع بوته، تعداد سنبله در بوته تعداد دانه در سنبله، وزن هزار دانه، مقدار کاه و کلش، مجموع ماده خشک، عملکرد دانه، و شاخص برداشت تاثیر معنی داری داشته باشد. نتایج مقایسه میانگین اثر روش های کاشت بر صفات مورد ارزیابی نشان داد که کاشت گندم به روش مسطح با فاصله ردیف ۲۵ سانتی متر می تواند سبب افزایش شاخص سطح برگ، تعداد سنبله در بوته، تعداد دانه در سنبله، وزن هزار دانه، مقدار کاه و کلش، مقدار زیست توده، عملکرد دانه در هکتار و شاخص برداشت شد، از طرف دیگر، بیشترین ارتفاع بوته و شاخص برداشت در روش کاشت ۳ (جوی و پشته ای با عرض ۲۵ سانتی متر - فاصله ی بین ردیف های کشت ۲۵ سانتی متر - کشت بر روی پشته) بدست آمد. همچنین روش کاشت ۳ از نظر طول سنبله، تعداد دانه در سنبله و مقدار عملکرد دانه از نظر آماری اختلاف معنی داری با روش کاشت ۲ نداشت. در مجموع به نظر می رسد که کاشت گندم در شرایط دیم، خاک شور (حدود ۱۲ دسی ریمنس بر متر در زمان کاشت) و با بارندگی حدود ۳۱۵ میلی متر در طول فصل رشد و نمو با ...

کلمات کلیدی:

روش های کاشت، گندم، خاک شور، کشت دیم، عملکرد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

